

સંતોષનો પુરસ્કાર

– કિશોરસિંહ જે. સોલંકી

વસંતનગર નામનું સુંદર નગર હતું. આ નગરના રાજાનું નામ વીરસિંહ હતું. રાજા ખૂબ જ નેક, દયાળુ અને દાનવીર હતો. જે પણ તેની આગળ ઝોળી ધરતું તેની ઝોળી ધનથી ભરી દેતો.

એક દિવસ રાજાએ એક ફકીરને ગીત ગાતા સાંભળ્યો જેના શબ્દો હતા ‘જિસકો ન દે મૌલા ઉસે દે વીરરાજા’ રાજા ખૂબ જ ખુશ થયો. તેણે તે ફકીરને પોતાની પાસે બોલાવ્યો અને એક મોટું તરબૂચ આપ્યું. ફકીરે તરબૂચ લઈ તો લીધું; પરંતુ તે દુઃખી હતો. તેણે વિચાર્યું, કે તરબૂચ તો ગમે ત્યાં મળી રહેત. બાદશાહે મને કોઈ મૂલ્યવાન વસ્તુ આપવી જોઈતી હતી.

થોડીવાર પછી ફરીથી એક ફકીર મહેલ પાસેથી પસાર થયો. તે પણ એક ગીત ગાઈ રહ્યો હતો. તેના બોલ હતા. ‘મૌલા દિલવાયે તો મિલ જાએ, મૌલા દિલવાયે તો મિલ જાએ.’

રાજાએ તે સાંભળ્યું, પણ તેમને જરાય ન ગમ્યું. તેમણે ફકીરને બોલાવ્યો અને મન વગર બે આના આપ્યા. ફકીરે બે આના લીધા અને ખુશ થઈને ત્યાંથી ચાલવા લાગ્યો. આ બંને ફકીરનો ભેટો

રસ્તામાં થયો. બંને ફકીર બાદશાહ પાસેથી શું મળ્યું તેની ચર્ચા કરવા લાગ્યા. પહેલા ફકીરે નિરાશ સ્વરમાં કહ્યું કે ‘મને તો રાજાએ તરબૂચ જ આપ્યું.’ જ્યારે બીજા ફકીરે ખુશ થઈને કહ્યું, મને રાજાએ બે આના આપ્યા.

“તું જ ફાયદામાં રહ્યો ભાઈ.” પહેલા ફકીરે બીજા ફકીરને કહ્યું.

બીજા ફકીરે કહ્યું, “જે મૌલાએ આપ્યું એ બરાબર જ છે.” પહેલા ફકીરે બીજા ફકીરને બે આનામાં તે તરબૂચ આપી દીધું. બીજો ફકીર તો બે આનામાં તરબૂચ લઈને પણ ખુશ હતો. તે પોતાના ઘરે ગયો અને જ્યારે તેણે તરબૂચને કાપ્યું ત્યારે તેની આંખો પહોળી થઈ ગઈ. કારણ કે તે તરબૂચમાં હીરા—ઝવેરાત ભર્યા હતાં.

થોડા દિવસ પછી પહેલો ફકીર ફરીથી ખેરાત માગી રહ્યો હતો. રાજા તે ફકીરને ઓળખી ગયા. રાજાએ ફકીરને પૂછ્યું “તું હજુ પણ ખેરાત માગે છે ? તે દિવસે તને તરબૂચ આપ્યું હતું તે કેવું નીકળ્યું ?”

ફકીરે રાજાને કહ્યું, “તે તરબૂચની મારે કોઈ જરૂર ન હતી, તેથી મેં એક ફકીરને તે તરબૂચ બે આનામાં વેચી દીધું.”

રાજાએ કહ્યું, “ભલા માણસ એકવાર તે તરબૂચ કાપીને તો જોવું હતું. મેં તારા માટે તેમાં હીરા—ઝવેરાત ભર્યા હતાં; પરંતુ તેં તેને વેચી દીધું. તેથી તું આજે પણ ખેરાત માગે છે, કારણ કે તારી પાસે સંતોષ નથી. જો તું સંતોષ માનવાનું શીખ્યો હોત તો તને બધું જ મળી જાત.”

